

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4C/281/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613206236
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Ernestová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7613206236.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Alena Ernestová, v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., so sídlom v Prahe, Politických vězňů 1272/21, Nové Město, Praha 1, IČO : 264 29 705, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti odporkyni: C. F., W.. X.XX.XXXX, W. F. Q., N. XXX/XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou pre toto konanie Q. V., L. M. M. L., o zaplatenie 152 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Konanie v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 152 eur od 21.12.2009 do zaplatenia zastavuje.

V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal na tunajšom súde návrh, ktorým žiadal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť zmenkovú sumu vo výške 152,-- eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 152,-- eur od 21.12.2009 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo sumy 152,-- eur od 8.3.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy teda 0,51 eur a náhradu trov konania. Návrh na uplatnenie pohľadávky podal podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. V časti „údaje o pohľadávke“ navrhovateľ uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 13.7.2009 na zmenkovú sumu vo výške 152,-- eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 21.12.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 13.7.2009 na uvedenú sumu, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporkyne zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 21.12.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, ale vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu ani z titulu zmenkovej sumy, ani z titulu úrokov. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky, odporca ako fyzická osoba, ktorá má bydlisko na území Slovenskej republiky a žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je aj platobné miesto. Navrhovateľ určil ako príslušný súd, súd podľa bydliska odporcu v zmysle článku 25 ods. 1 písm. a/ Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

Po podaní návrhu súd postúpil vec Okresnému súdu Košice I podľa § 9 ods. 1 O.s.p., § 87 písm. d/ O.s.p., § 10 ods. 1, 2 zákona č. 371/2004 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a v zmysle článku 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Okresný súd Košice I vyslovil nesúhlas s postúpením veci a predložil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 4Ncb/99/2013-18 zo dňa 20.06.2013 vyslovil, že nesúhlas Okresného súdu Košice I s postúpením veci je dôvodný. V odôvodnení tohto uznesenia dospel k záveru, že v prejednávanej veci je príslušný na prejednanie veci v prvom stupni Okresný súd Spišská Nová Ves podľa § 84 O.s.p. a § 87 písm. f/ O.s.p. z dôvodu, že odporkyňa má bydlisko v obvode tohto súdu. V odôvodnení ďalej uviedol, že v danej veci i keď predmetom konania sú nároky zo zmenky, jedná sa o zabezpečovaciu zmenku nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a preto sa stotožnil s právnym názorom Okresného súdu Košice I, že platnosť zmenky bude treba posúdiť nie len podľa zákona zmenkového a šekového, ale aj podľa zákona o spotrebiteľských úverov, ktorý upravuje podmienky vystavenia zabezpečovacej zmenky na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľských úverov.

Po vrátení veci bolo rozhodnuté rozsudkom č.k. 4C/281/2013-46 zo dňa 20.03.2014 bez nariadenia pojednávania. Uvedeným rozsudkom súd návrh navrhovateľa zamietol poukazujúc na článok 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu z dôvodu, že pohľadávku navrhovateľa považoval za zjavne neopodstatnenú a návrh za neprípustný. Proti rozsudku bolo zo strany navrhovateľa podané odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Košiciach. Odvolací súd uznesením č.k. 11Co/799/2014-80 zo dňa 16.09.2015 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení Krajský súd v Košiciach uviedol, že súd nesprávne aplikoval článok 4 ods. 4 Nariadenia a nesprávne postupoval, keď nepoužil jeho článok 5 a nasledujúce. Odvolací súd ďalej uviedol, že aj v konaní podľa Nariadenia musí byť zabezpečená ochrana práv spotrebiteľa a správne preto postupoval súd, ak posudzoval uplatnenú pohľadávku aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa.

Podľa článku 5 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, bolo zaslané opatrovníčke odporkyne tlačivo C na odpoveď, ktoré jej bolo doručené dňa 30.10.2015. Opatrovníčka odporkyne žalobnú odpoveď nezaslala. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v zásade písomné. Ak to súd považuje za potrebné alebo ak to požiadala niektorá zo strán, súd nariadi pojednávanie. Vzhľadom k povahe uplatnenej pohľadávky navrhovateľom, povahe vystaviteľa zmenky (pôvodne oprávneného zo zmenky), ktoré nasvedčovali tomu, že zmenka vychádzala resp. zabezpečovala pôvodne nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považoval nariadenie pojednávania za potrebné a vo veci nariadil pojednávanie na deň 15.02.2016. Pojednávanie vo veci súd považoval za potrebné nariadiť aj za účelom vykonania ďalšieho dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to exekučným spisom tunajšieho súdu a umožnenie účastníkom vyjadriť sa k týmto dôkazom s poukazom na ustanovenie § 123 O.s.p., pričom nebolo možné vzhľadom na povahu tohto listinného dôkazu uvedené zabezpečiť iným spôsobom než nariadením pojednávania vo veci.

V priebehu konania bolo zistené, že odporkyňa sa nachádza na neznámom mieste, preto jej bola uznesením č.k. 4C/281/2013-75 zo dňa 08.07.2014 ustanovená pre toto konanie v zmysle § 29 ods. 2 a 6 Občianskeho súdneho poriadku opatrovníčka Q. V., súdna tajomníčka, keďže ide o drobný spor.

Navrhovateľ namietal procesný postup súdu, ktorým súd nariadil pojednávanie ako nesprávny z dôvodu, že súd mal povinnosť rozhodnúť o nariadení pojednávania formou uznesenia a toto uznesenie riadne odôvodniť. V tejto súvislosti súd poukazuje na článok 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, z ktorého nevyplýva povinnosť súdu v prípade ak považuje za potrebné nariadenie ústneho pojednávania o tomto rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť. Rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť je súd povinný podľa uvedeného článku vety tretej a štvrtej v prípade odmietnutia žiadosti niektorej zo strán o nariadenie ústneho pojednávania, čo sa nevzťahuje na tento prípad.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, neúčast' neospravedlnili, doručenie predvolania mal súd preukázané dňom 01.02.2016. Opatrovníčka odporkyne taktiež prevzala predvolanie na pojednávanie dňa 01.02.2016. Žiaden z účastníkov konania sa na pojednávanie

nedostavil a tak súd pojednával v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vykonal dokazovanie, oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi, obsahom spisu 8Er/685/2010 a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ na osvedčenie svojho nároku predložil zmenku vystavenú odporkyňou dňa 13. júla 2009 s nasledovnými údajmi:

Označenie: jedná sa o zmenku

Číslo zmluvy: XXXXXXXXXX

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporkyne

Miesto vystavenia: v T.

Dátum vystavenia: 13. júl 2009

Zmenková suma: 152,-- eur

Vyhlasenie vystaviteľa: zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu jedностopäťdesiatdve eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 21. decembra 2009

Splatné: POHOTOVOSŤ s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava

Doložka: „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa.

Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8Er/685/2010 bolo zistené, že dňa 13.10.2010 bola podaná žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu č. SR 03899/2010 zo dňa 20.05.2010 a návrhu oprávneného spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., Bratislava proti povinnej Ružene Brezinovej pre vymoženie pohľadávky 152 eur a jej príslušenstva. K žiadosti o udelenie poverenia bola okrem návrhu oprávneného a exekučného titulu predložená aj zmluva o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

Zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.07.2009 bolo zistené, že predchodca navrhovateľa spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., Bratislava ako veriteľ poskytol odporkyňi ako dlžníkovi úver vo výške 100,-- eur. Odporkyňa ako dlžník sa zmluvne zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 68,-- eur t.j. celkovo čiastku 168,- eur v 6 mesačných splátkach po 28,-- eur od 16.08.2009. Pred podpismi na zmluve sa nachádza vyhlásenie dlžníka o tom, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, ako aj obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Všeobecné podmienky poskytnutia úveru v článku 17 obsahujú Dohodu o vyplnení zmenky v tomto znení: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej aj ako vystaviteľ) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časť splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Exekučným titulom v konaní sp.zn. 8Er/685/2010 - rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 03899/2010 zo dňa 20.05.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.06.2010 a vykonateľnosť dňa 17.06.2010, bola odporkyňa zaviazaná zaplatiť pôvodnému veriteľovi spoločnosti Pohotovosť s.r.o. Bratislava 152,-- eur, zmenkový úrok 0,25 % denne z tejto sumy od 21.02.2009 do zaplatenia, úrok 6 % ročne zo sumy 152,-- eur od 08.03.2010 do zaplatenia a trovy rozhodcovského konania vo výške 112,49 eur. V odôvodnení rozhodcovského rozsudku sa uvádza, že medzi účastníkmi konania vznikol zmenkový záväzkový vzťah na základe zmenky v súlade s dohodou o vyplnení zmenky, ktorá je právnym titulom uplatneného nároku. Žalovaný účastník žiadnym spôsobom nenamietal zmenkový právny vzťah, ktorý nie je vzťahom spotrebiteľským.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8Er/685/2010-37 zo dňa 07.06.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.06.2011, súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Exekučný súd nevydal poverenie na vykonanie exekúcie a zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s odôvodnením, že jednoznačne úver poskytnutý oprávneným povinnej, je úverom spotrebiteľským podľa Občianskeho zákonníka, keďže podľa § 1 ods. 1 písm. e) platného v čase uzavretia zmluvy, sa zákon č. 258/2011 Z.Z. nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 eur. Okrem iného uviedol, že dohoda o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neplatná a v rozpore s ustanovením § 54 Občianskeho zákonníka. Tým, že povinná podpísala blankozmenku, nemohla následne žiadnym spôsobom ovplyvňovať alebo namietať sumu v nej uvedenú. Uznesením sp.zn. 8Er/685/2011 zo dňa 15.08.2011 bolo exekučné konanie zastavené právoplatne ku dňu 18.08.2011.

Podľa článku 2 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie č. 861/2007), toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2 000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.

Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 zo dňa 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie), európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 Nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia, súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania, alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Rozsudok sa doručí stranám v súlade s článkom 13.

Podľa článku 16 Nariadenia, trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech. Súd alebo tribunál však neprisúdi úspešnej strane trovy konania, ktoré sú neúčelné alebo ktoré sú neprímerané voči pohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení

spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Súd po oboznámení sa so žalobným návrhom navrhovateľa, ním predloženými dôkazmi a vykonaní dôkazu oboznámením sa s obsahom exekučného spisu dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nemožno vyhovieť. V súvislosti s vykonaním dokazovania oboznámením sa s obsahom exekučného spisu súd poukazuje na to, že cieľom Nariadenia nie je obmedziť súdy pri zadovážení si dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci. Z článkov 8 a 9 Nariadenia vyplýva, že aj v konaniach s nízkou hodnotou sporu je zachovaná možnosť súdu vykonať potrebné dokazovanie a nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. umožňuje pritom vykonať súdu aj dôkazy, ktoré neboli navrhované účastníkmi konania, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V danej veci, aj vzhľadom na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, právnym názorom ktorého je tunajší súd podľa § 226 O.s.p. viazaný, bolo nevyhnutné posúdiť zmenku predloženú navrhovateľom aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa. Za týmto účelom bolo nevyhnutné vykonanie dôkazu oboznámením sa so zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.07.2009 a všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktorý bol zabezpečený predmetnou zmenkou.

Vykonaným dokazovaním súd dospel jednoznačne k záveru, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.07.2009, uzavretá medzi predchodcom navrhovateľa ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníkom, je spotrebiteľskou zmluvou všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy, keďže podľa § 1 ods. 1 písm. e) platného v čase uzavretia zmluvy, sa zákon č. 258/2011 Z.Z. nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 eur. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o formulárovú (typovú) zmluvu pripravenú vopred predchodcom navrhovateľa, ktorej obsah nemala odporkyňa možnosť reálne ovplyvniť alebo pozmeniť, čo je základnou črtou spotrebiteľských zmlúv. Na jednej strane ako účastník zmluvy vystupovala odporkyňa, ktorá nekonala pri uzavretí zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, na strane druhej vystupoval ako účastník zmluvy predchodca navrhovateľa, teda právnická osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je všeobecne charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"), čo je zrejme aj v danej veci. Pokiaľ sa týka skutočnosti uvedenej

v zmluve a to, že úver bol odporkyni poskytnutý na výkon povolania, ide len o všeobecný údaj, z ktorého nie je zrejmé, aký konkrétny súvis má poskytnutý úver s výkonom povolania a či odporkyňa skutočne v čase uzatvorenia zmluvy konala v rámci nejakej svojej podnikateľskej činnosti. Dôkazné bremeno na preukázanie nespotrebitelského charakteru zmluvy má veriteľ resp. jeho právny nástupca, pričom táto dôkazná povinnosť z jeho strany splnená nebola. Spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere uzatvorenej medzi predchodcom navrhovateľa a odporkyňou bol konštatovaný aj vo vyššie uvedenom exekučnom konaní vedenom proti odporkyni na návrh predchodcu navrhovateľa a súd v tomto konaní, vzhľadom na vyššie uvedené, nemal dôvod odchyliť sa od tohto názoru exekučného súdu.

Základný právny vzťah medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporkyňou má teda jednoznačne spotrebiteľskú povahu a teda zmenka slúžila ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu. Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil nárok zo zmenky a nie z pohľadávky. Ním predložená zmenka obsahuje označenie, že ide o zmenku, je vyjadrená v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, je v nej uvedený bezpodmienečný sľub zaplatiť konkrétnu peňažnú sumu, údaj zročnosti, miesto kde sa má plniť a tiež meno resp. na rad koho sa má platiť. Taktiež obsahuje dátum, miesto a podpis vystaviteľa. Zmenka teda spĺňa formálne náležitosti zmenky podľa ustanovenia § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový zákon.

Napriek uvedenému vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere je však nevyhnutné vo veci poukazujúc na článok 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Ak teda dôjde ku kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami, musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa. Preto, poukazujúc aj na rozhodnutie odvolacieho súdu, zmenky, ktoré zabezpečujú spotrebiteľské úvery musia spĺňať okrem všeobecných náležitostí podľa zákona č. 191/1950 Zb. aj ďalšie náležitosti podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzavretia zmluvy.

Účastníci konania mali vedomosť o tom, že súd bude posudzovať nárok navrhovateľa uplatnený v návrhu aj z hľadiska predpisov o ochrane práv spotrebiteľa a to vzhľadom na odôvodnenie rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 20.03.2014, ktorý bol následne odvolacím súdom zrušený a najmä poukazujúc na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/799/2014-80 zo dňa 16.09.2015. Účastníci konania boli tiež súdom poučení v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. písomne uznesením zo dňa 27.10.2015, ktoré bolo doručené právnomu zástupcovi navrhovateľa ako aj opatrovníčke odporkyne.

Zmenka predložená navrhovateľom bola vyplnená na základe dohody o vyplnení zmenky. Vzniku zmenkového vzťahu medzi predchodcom navrhovateľa a odporkyňou tak predchádzalo uzatvorenie tzv. zmenkovej zmluvy t.j. dohody o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru.

Dohoda o vyplnení zmenky je uvedená v článku 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Je súčasťou dlhého textu, ktorý je vyhotovený drobným a nahusteným písmom. Ide o pomerne dlhý text obsahujúci množstvo odbornej právnej terminológie. Spotrebiteľ má tak objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok a to nielen vzhľadom na drobné a nahustené písmo, akým sú napísané, ale aj pre komplikovanú slovnú formuláciu a množstvo zmluvných dojednaní, ktorých obsah spotrebiteľ nie je ani schopný v krátkom čase pochopiť a zvážiť. Súd má za to, že bežný spotrebiteľ ani nevie vyhodnotiť riziko, ktoré pre neho znamená podpísanie takejto dohody o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru resp. blankozmenky a to, ako tým uľahčí vymožitelnosť pohľadávky veriteľa. Vzhľadom na uvedené dohodu o vyplnení zmenky nemožno považovať za individuálne dojednané zmluvné ustanovenie, pretože aj keď odporkyňa by mala možnosť oboznámiť sa s ňou pred podpisom zmluvy, nemohla ovplyvniť jej obsah. Zo strany navrhovateľa v konaní nebol preukázaný opak. Uvedená Dohoda o vyplnení zmenky pritom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenie bez posudzovania náležitosti zmluvy o úvere v zmysle spotrebiteľských predpisov. Dohoda o vyplnení zmenky je tak poukazujúc na ustanovenie § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

V dôsledku neplatnosti Dohody o vyplnení zmenky predchodcovi navrhovateľa tak nevzniklo právo na vyplnenie zmenky a teda ani právo na plnenie z takto vyplnenej zmenky. Už len z tohto dôvodu bolo nevyhnutné návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť.

Ide o úkon absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka s tým, že absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona a súd k nej prihliada i bez návrhu z úradnej povinnosti. Podľa predloženej zmenky sa zmenková suma úročí zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne, čo ročne predstavuje úrok vo výške 91,25 %. Zmenkový úrok v takejto výške súd považuje za úrok v rozpore s dobrými mravmi, keďže ide o sankčné plnenie, ktoré je v hrubom nepomere vo vzťahu k zabezpečovanej zmluvnej povinnosti. Takéto dojednanie zmenkového úroku súd považuje za neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ podaním zo dňa 21.12.2015 zobral návrh späť čo do výšky zmenkového úroku 0,19 % a žiadal priznať zmenkový úrok vo výške 0,6 % z pôvodne žalovanej istiny 152 eur.

O tomto procesnom návrhu navrhovateľa súd rozhodol podľa § 96 ods. 1-3 Občianskeho súdneho poriadku a v tejto časti konanie zastavil.

Na záver súd uvádza, že dohodu o vypíňacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona. O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade sa javí, že vystavením zmenky sa právny predchodca navrhovateľa snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch a dodržaniu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup navrhovateľa nemôže požívať právnu ochranu.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľa zamietol a to i v časti priznania zmenkového úroku po čiastočnom späťvzati čo do výšky 0,19 % mesačne, keďže navrhovateľovi nebola priznaná istina, nemožno mu priznať ani jej príslušenstvo.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Navrhovateľ v konaní nemal úspech, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal. O trovách odporkyne súd nerozhodoval, nakoľko v zmysle § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o trovách konania súd rozhoduje iba na návrh. Opatrovníčka odporkyne takýto návrh nepodala.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.